

Titulació	Tipus	Curs
2503710 Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Joan Carles Llurdes Coit

Correu electrònic: joancarles.llurdes@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Es tracta d'una assignatura de 1r curs, per tant no se'n demana cap d'especial, de prerequisit. Això sí, es recomana estar una mica al cas de l'actualitat nacional i internacional, en especial de l'àmbit econòmic, polític, social, territorial i ambiental. Altrament dit, llegir de tant en tant la premsa generalista, veure alguns programes de TV, sentir algunes tertúlies a la ràdio, també fer una ullada a les xarxes socials (p. ex. Twitter), etc.

Objectius

Context:

De cara a la integració de coneixements d'economia en relació a la Geografia, aquesta assignatura s'ha d'entendre com a un instrument més per a la interpretació del territori, encara que d'entrada no ho sembli. Per això es procura mantenir certs "ponts" amb altres assignatures del Pla d'estudis del Grau, com ara: "Visions geogràfiques del món" (1r curs), "Societat, territori i medi ambient a Catalunya" (2n curs), "Polítiques Urbanes: Habitatge, Barris i Transport" (3r curs), o Geografia de les desigualtats", "Desenvolupament local i territorial" i "Ciutats, globalització i sostenibilitat" (4t curs). Podeu veure els continguts més específics a l'apartat de "Continguts".

Els seus objectius són:

1. Que l'estudiant tingui una visió general de l'evolució cronològica d'algunes de les principals escoles de pensament, de la mà de les idees dels seus principals autors i les seves implicacions en la política econòmica actual.
2. Que l'estudiant domini la terminologia econòmica més bàsica i alguns dels indicadors macro i microeconòmics més utilitzats per tal d'entendre l'actualitat econòmica.
3. Que l'estudiant sàpiga identificar i explicar els principals agents econòmics d'un territori, així com les repercussions territorials dels processos econòmics.
4. Que l'estudiant tingui la capacitat de reunir i interpretar informació de diversa mena i procedència per poder emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, econòmica, ètica i ambientals.
5. Que l'estudiant sàpiga analitzar amb esperit crític la relació de la societat amb el territori aplicant el marc conceptual i teòric de la Geografia, en general, i de l'economia en particular.
6. Que l'estudiant sàpiga integrar coneixements de diverses disciplines socials i ambientals per ser capaç de descriure i interpretar les dinàmiques espacials vinculades als canvis socials, econòmics i ambientals.

7. Que l'estudiant sàpiga identificar les idees principals i secundàries d'un text, notícia, article, i expressar-les amb correcció, formal i lingüística.

Resultats d'aprenentatge

1. CM03 (Competència) Interpretar informació de diversos tipus i procedències per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes econòmics i ambientals rellevants de tipus social, econòmic, ètic i ambiental.
2. KM04 (Coneixement) Distingir els principals sistemes econòmics regionals i locals, el seu desenvolupament històric i la seva situació actual.
3. KM05 (Coneixement) Relacionar els agents econòmics principals amb els agents polítics o institucionals principals en el procés de planificació territorial.
4. KM06 (Coneixement) Identificar la terminologia econòmica més bàsica i alguns dels indicadors macroeconòmics i microeconòmics que es fan servir més per poder entendre l'actualitat econòmica.
5. SM04 (Habilitat) Comparar els diversos corrents teòrics de l'economia.
6. SM05 (Habilitat) Comprendre la formació dels principals sistemes econòmics que existeixen.

Continguts

Aquest curs és una introducció als conceptes bàsics de l'anàlisi econòmica i a algunes de les implicacions de l'economia tant a nivell territorial com des del punt de vista de la sostenibilitat. Amb més concreció, i després d'un primer bloc introductori que se centra en l'actualitat econòmica més immediata i reflectida per diferents mitjans (bàsicament xarxes socials, premsa digital i alguns mitjans de comunicació), el programa de l'assignatura es divideix en un seguit de blocs el contingut dels quals es vertebrava al voltant d'uns quants conceptes clau i relacionats.

1. Bloc 1. Una introducció per anar obrint boca --> De què se'n parla més? Qui en parla més i des de quina posició ideològica? Què ens diu la "saviesa popular" o xarxes socials?
2. Bloc 2. Objecte de l'economia --> Què és? Economia i ètica. Escoles de pensament econòmic. Ideologia econòmica predominant avui dia
3. Bloc 3. Sistema econòmic i funcionament del mercat --> Agents econòmics. Economia de mercat i el seu funcionament. Models alternatius.
4. Bloc 4. La renda --> Cicles econòmics. Distribució de la renda i desigualtats. Sector públic i polítiques monetàries.
5. Bloc 5. Economia i territori --> Espais de producció i de consum globals (globalització, glocalització, relocalització, consum de proximitat).
6. Bloc 6. La sostenibilitat del model econòmic actual --> Creixement i desenvolupament sostenible. Economia del bé comú, economia col·laborativa (o especulativa?). La perspectiva de gènere en l'economia. Externalitats i petjada ecològica.

Alguns dels conceptes clau que han de vertebrar els continguts de l'assignatura són: diner, mercat, competència, deute públic, inflació, atur, necessitat, socialdemocràcia, comunisme, desigualtat, coeficient de Gini, pobresa energètica, pobresa assalariada, vulnerabilitat, globalització, felicitat, benestar, gentrificació, *resort*, filosofia *slow*, economia del bé comú, sostenibilitat, decreixement, economia de plataforma, etc.

A l'aula *Moodle* es publicarà un cronograma que indicarà les dates d'explicació de cada bloc així com també les dates d'entrega i realització de les diferents proves que formen part de l'avaluació.

L'idioma del *Moodle* i d'explicació a l'aula serà el català, això no exclou que l'estudiant pugui expressar-se en català o castellà a l'aula i redactar els diferents exercicis en un o altre idioma. La llengua vehicular especificada a la Guia Docent ha de coincidir amb la llengua d'impartició del curs.

Finalment, caldrà vetllar per l'ús d'un llenguatge no sexista, tant per part del professor com de l'alumnat, sigui en les intervencions a l'aula com també en els exercicis d'avaluació. Poden ser d'ajuda les indicacions d'ús de

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Explicacions del temari	45	1,8	CM03, KM04, KM05, KM06, SM04, SM05
Tipus: Supervisades			
Treball d'estudi i exercicis tutoritzats individualment	25	1	CM03, KM04, KM05, KM06, SM04, SM05
Tipus: Autònomes			
Estudi per als exàmens	20	0,8	CM03, KM04, KM05, KM06, SM04, SM05
Realització de tasques d'avaluació	40	1,6	CM03, KM04, KM05, KM06, SM04, SM05
Seguiment de l'actualitat econòmica	15	0,6	CM03, KM04, KM05, KM06, SM04, SM05

Les activitats formatives contemplades en aquesta assignatures són aquestes:

1. En primer lloc, mitjançant les *activitats dirigides*, és a dir, el desenvolupament del temari previst en sessions presencials incloses en el calendari docent per al 1r semestre.
2. Segon, amb *activitats supervisades*, mitjançant el seguiment de notícies i debats de l'actualitat econòmica, a diferents escales. Així mateix, es disposa d'un compte de [Twitter específic de l'assignatura](#) que funciona com un "repositori" de material divers que serveix per introduir l'explicació del temari a cadascuna de les sessions de docència.
3. Tercer, amb *activitats autònomes*, és a dir, tot allò que caldria fer per compte de l'estudiant de cara a la preparació de l'assignatura. Això inclou la consulta de material divers (p. ex. articles i/o altres documents) disponibles a l'aula *Moodle* de l'assignatura, així com també de bibliografia especialitzada, tant la més general com la que puntualment es citi. Val a dir que el desenvolupament de la docència en aquesta assignatura no seguirà el fil conductor d'uns Apunts d'Economia, *strictu sensu*, que es puguin publicar a l'aula *Moodle*, sinó que com es veurà al llarg del semestre la docència es farà mitjançant presentacions en format *Prezi* i de "píndoles informatives" (en format d'infografies) a mode de conclusió i resum del que s'expliqui. De forma complementària es poden consultar altres manuals disponibles en el mercat; n'hi ha molts, i alguns d'excel·lents.
4. En quart lloc, en cas que es faci una *sortida de camp* en coordinació amb altres assignatures de 1r curs (com s'ha fet en anys anteriors amb "Visions geogràfiques del món"), en començar les classes el professorat explicarà el protocol de mesures i bones pràctiques de les sortides de camp. El més probable és que aquesta sortida sigui a principis d'octubre.
5. Cinquè, amb *activitats d'avaluació* (que s'especifiquen en un altre apartat).
6. Finalment i sisè, a fi de potenciar les enquestes entre l'alumnat el professorat es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència	10%	0	0	CM03, KM04, KM05, KM06, SM04, SM05
Examen (1)	20%	1,5	0,06	KM04, KM05, KM06, SM04
Examen (2)	20%	1,5	0,06	KM04, KM05, SM05
Examen (3)	20%	1,5	0,06	CM03, KM04, KM05, KM06
Informe	15%	0	0	CM03, KM05, KM06
Presentació oral	15%	0,5	0,02	CM03, KM04, KM05, KM06

Parts de l'avaluació:

L'avaluació es farà de forma continuada i els coneixements seran avaluats mitjançant els següents criteris:

1. Un informe amb un pes d'un 15%. La seva realització és individual i es farà fora de l'horari docent establert; l'informe resolt s'haurà de dipositar a l'aula *Moodle* en un termini aproximat de tres setmanes des de la seva publicació (és a dir, no s'acceptarà l'informe al final de curs).
2. Una presentació oral, individual o en parella, de la qual se'n donarà més detalls un cop començat el curs. Com probablement de presentacions orals n'hi hauran unes quantes la previsió és que se'n facin a partir de mitjans d'octubre i fins que acabi el període de docència (veure calendari acadèmic de la Facultat de Filosofia i Lletres). El seu pes serà d'un 15%. ATENCIÓ: si es produeix algun fet que pugui alterar seriosament el desenvolupament normal del calendari docent i fer inviable la presentació oral, aquesta es substituirà per un informe o exercici semblant (amb el mateix pes que la presentació, un 15%).
3. Tres exàmens individuals, el pes dels quals és d'un 20% cadascun (total 60%). Els exàmens tindran una durada d'1:30h i es faran durant el període d'activitats dirigides d'acord amb el calendari acadèmic de la Facultat. El més probable és que se'n faci un per mes (octubre, novembre i desembre o gener 2025).
4. L'assistència i participació activa a les sessions de docència equivaldrà al 10% restant. No és obligatòria però també s'ha previst determinades accions per incentivar-la (preguntes de control, debats breus). Cal recordar que aquesta assignatura és PRESENCIAL.
5. La nota final serà la suma de totes aquestes notes parcials: $15 + 15 + 20 + 20 + 20 + 10 = 100$

D'altra banda, cal tenir en compte els següents aspectes:

1. Per a cada activitat avaluativa s'informarà del procediment i període de revisió de les notes que per norma general sol ser d'una setmana després de publicar-se'n la nota. Després d'aquest període, no hi haurà cap més possibilitat de revisió.
2. Les activitats avaluatives no realitzades comptaran com a 0 (zero).
3. Sobre l'informe, si no es fa comptarà com a 0 a la nota final (per tant, si no s'entrega no se suma). L'estudiant ha de ser conscient de fins on vol arribar.
4. Sobre la presentació oral, pot no fer-se però igual que l'informe en aquest cas també comptarà com a 0 a la nota final (per tant, si no es fa no es suma). La presentació no es podrà substituir per un informe llevat que per alguna alteració seriosa del calendari docent s'hagi de substituir aquesta part de l'avaluació per a tot el grup.
5. Els exàmens (3) són OBLIGATORIS.
6. Tindrà la nota de "No Avaluable" aquell estudiant que no hagi fet els 3 exàmens.

Requisits per a ser avaluat/da:

1. Obtenir als exàmens la puntuació mínima equivalent a la meitat de la màxima puntuació prevista.
2. En cas que l'anterior no s'acompleixi l'estudiant no podrà compensar aquesta nota amb la suma de les notes parcials restants i haurà de presentar-se a la recuperació.

Recuperació:

El procés d'avaluació ha de contemplar sempre sistemes de recuperació. Ara bé, cal tenir en compte que:

1. Per poder participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.
2. Per poder participar a la recuperació s'exigeix haver obtingut una qualificació mínima en la mitjana de l'assignatura de 3,5 (sobre un màxim de 10 punts).
3. Queden exclosos del procés de recuperació la presentació oral (es fa quan toca o no es fa) i l'assistència. L'informe no es "recupera" perquè tampoc se suspèn (té una nota que se suma a la resta de notes parcials per configurar la nota final).
4. La data de la recuperació es decidirà dins el període que determini el calendari acadèmic de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Avaluació única:

Aquesta assignatura contempla també la possibilitat d'acollir-se a l'opció de l'avaluació única de la qual cal tenir en compte els següents aspectes:

1. L'avaluació única suposa una única data d'avaluació però no una única activitat d'avaluació.
2. L'avaluació única també ha de ser competencial, és a dir, amb les activitats formatives l'estudiant ha de demostrar que és capaç de fer les tasques previstes a l'assignatura i aquestes activitats han de tenir el mateix nivell d'exigència que les que formin part de l'avaluació continuada.
3. S'ha de considerar la possibilitat que una determinada activitat formativa s'hagi de fer a l'aula obligatòriament (p. ex. una exposició oral).
4. L'estudiant que es vulgui acollir a l'avaluació única ho haurà de comunicar entre el 25 de setembre i 16 d'octubre de 2024, no ho podrà fer en qualsevol altre moment del curs.
5. L'estudiant que s'acollí a l'avaluació única pot assistir a les sessions de docència sense cap inconvenient.
6. Les proves d'avaluació única poden coincidir amb dates reservades per a l'avaluació continuada i en cas que fos necessari, es disposarà d'una setmana per a realitzar les proves presencials d'avaluació única (13 al 17 de gener de 2025).

Els coneixements seran avaluats mitjançant els següents criteris:

1. Un informe amb un pes d'un 15%. La seva realització és individual i es farà fora de l'horari docent establert; l'informe resolt s'haurà de dipositar a l'aula *Moodle* en el termini fixat prèviament.
2. Una presentació oral, individual i de la qual se'n donarà més detalls un cop començat el curs. El seu pes serà d'un 15%.
3. Un examen individual, el pes del qual és d'un 60%. La prova tindrà una durada d'1:30h i es farà en la data indicada en el calendari acadèmic de la Facultat.
4. En cas que l'estudiant no assisteixi a classe, la part de l'assistència i participació activa (que sí es contempla a l'avaluació continuada) es substitueix per un segon informe (amb un pes d'un 10%).
5. La nota final serà la suma de totes aquestes notes parcials.

Recuperació:

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

Atenció:

A banda de tot això, cal tenir en compte que:

1. La còpia o plagi de material, tant en el cas de treballs com dels exàmens, constitueixen un delicte que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència se suspendrà tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduceix tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. Per la seva banda, "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, sense citar-ne les fonts, siguin en paper o en format digital. Es pot consultar la documentació de la UAB sobre "plagi" en aquest enllaç: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html.
2. En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

Bibliografia

En aquesta assignatura no s'inclou cap bibliografia obligatòria; de totes formes es recomanen algunes referències a mode orientatiu:

- ALBARRACÍN, Jesús (1991). *La economía de mercado*, Madrid, ed. Trotta.
- BAÑOS, Antoni (2012). *Post economía. Hacia un capitalismo feudal*, Barcelona, ed. Libros del Lince.
- BERMEJO, Roberto (1994). *Manual para una economía ecológica*, Madrid, ed. Los Libros de la Catarata.
- CARRASCO, Cristina (2016). *Sostenibilidad de la vida y ceguera patriarcal. Una reflexión necesaria*, ATLÁNTICAS - Revista Internacional de Estudios Feministas, 2016, 1, 1, 34-57.
- CASALS, Muriel i SOLSONA, Montse (2008). *La immigració, un motor econòmic. Reflexions entorn de l'impacte de la població estrangera en l'economia catalana*, ed. Caixa de Sabadell-Fundació Jaume Bofill.
- COWEN, Tyler (2008). *Descobreix l'economista que portes dins. Consells pràctics per fer-te la vida més fàcil*, Barcelona, ed. Columna.
- D'ALISA, Giacomo; Federico DEMARIA i Giorgos KALLIS (Editors) (2015). *Decrecimiento. Vocabulario para una nueva era*. Barcelona, ed. Icaria.
- De SEBASTIÁN, Luís (2007). *Antología breu de termes econòmics*, Barcelona, ed. Cristianisme i Justícia.
- EKAIZER, Ernesto (2012). *Indecentes. Crónica de un atraco perfecto*, Barcelona, ed. Espasa.
- ESTEFANÍA, Joaquín (2003). *La cara oculta de la prosperidad*, Madrid, ed. Taurus.
- ESTIVILL, Jordi i MIRÓ, Ivan (2020). *L'economia social i solidària a Catalunya: fonaments teòrics i reptes estratègics*, Barcelona, Icaria Editorial.
- ETXEZARRETA, Mirem (2021). *La mochila austriaca. Qué supone el modelo de pensiones e indemnizaciones de la derecha europea*, Barcelona, Icaria Editorial.
- FEDERICI, Silvia (2018). *El patriarcado del salario. Críticas feministas al marxismo*, Madrid, Traficantes de sueños. (https://traficantes.net/sites/default/files/pdfs/TDS_map49_federici_web_0.pdf).
- FELBER, Christian (2014). *L'economia del bé comú*, Barcelona, Miret Editorial.
- FLORES, María Victoria (2016). "La globalización como fenómeno político, económico y social", *Orbis - Revista Científica Electrónica de Ciencias Humanas*, vol. 34, pp. 26-41 (<https://www.redalyc.org/pdf/709/70946593002.pdf>).
- GALBRAITH, John. Kenneth i Nicole SALINGER (1980). *Introducción a la economía, una guía para todos o casi*, Barcelona, ed. Crítica.
- HERNÁNDEZ, Vicente (2010). *La gallina de los huevos de oro ... puedes ser tu. Aprende a ahorrar, a invertir y a multiplicar tu dinero*, Barcelona, ed. Gestión 2000.
- HONORÉ, Carl (2019). *Bolder. Making the most of longer lives*, London, ed. Simon & Schuster.
- KALLIS, Giorgios (2018). *Degrowth. The Economy: key Ideas*, Newcastle upon Tyne, ed. Agenda Publishing.
- KALLIS, Giorgios, et al. (2021). *A favor del decrecimiento*, Vilassar de Mar, Icaria Editorial.
- KRUGMAN, Paul; Robin WELLS i Kathryn GRADDY (2013). *Fonaments d'economia*, Barcelona, ed. Reverte.
- LATOUCHE, Serge (2014). *Límite*, Buenos Aires, ed. Adriana Hidalgo.
- MANKIW, Nicholas Gregory (2002). *Principios de Economía*, ed. Mc Graw Hill.

- MARÇAL, Katrine (2016). *¿Quién le hacía la cena a Adam Smith? Una historia de las mujeres y la economía*, Madrid, Editorial Debate.
- MARTINEZ ALIER, Joan i Jordi ROCA. (2001), *Economía ecológica y política ambiental*, México, ed. Fondo de Cultura Económica.
- MOLTÓ, Tomás (2001). *Materiales de economía política*, Madrid, ed. Ariel.
- NIÑO-BECERRA, Santiago (2019). *El crash. Tercera fase*, Barcelona, Roca Editorial.
- OLIVERES, Arcadi (2005). *Contra la fam i la guerra*, Barcelona, ed. Angle Editorial.
- PARNREITER, Christof (2018). *Geografía económica. Una introducción contemporánea*, México, ed. Universidad Nacional Autónoma de México.
(<https://fiona.uni-hamburg.de/e2bfe5e6/parnreiter-2018-geografiaeconomica.pdf>).
- PASTOR, Alfredo (2007). *La ciencia humilde. Economía para ciudadanos*, Barcelona, ed. Crítica.
- PERDICES, Luís i GALLEGÓ, Elena (2013): *Mujeres economistas*, Madrid, Ecobook.
- PÉREZ OROZCO, Amaia (2014). *Subversión feminista de la economía. Aportes para un debate sobre el conflicto capital-vida*, Madrid, ed. Traficantes de Sueños.
- PIKETTY, Thomas (2014). *El capital al siglo XXI*, Barcelona, ed. RBA.
- RUÍZ, Clemente (2015). *Crisis y rediseño del capitalismo en el siglo xxi*, Universidad Autónoma de Baja california (México), ed. Miguel Àngel Porrúa.
- SALA i MARTIN, Xavier (2002). *Economía liberal per a no economistes i no liberals*, Barcelona, ed. Pòrtic.
- SAMUELSON, Paul Anthony (1973). *Curso de Economía Moderna*, Madrid, ed. Aguilar.
- SOLANA, Antonio Miguel (coord.) (2016): *Espacios globales y lugares próximos. Setenta conceptos para entender la organización territorial del capitalismo global*, Barcelona, Icaria.
- STIGLITZ, Joseph E. (1995). *Economía*, Madrid, ed. Ariel Economía.
- TORRES, Juan (2000). *Economía política*, Madrid, ed. Pirámide.

És molt important que l'estudiant tingui cura de com citar correctament la bibliografia en qualsevol treball, informe, etc, que ho requereixi; per això es recomana la consulta del document "Com citar i elaborar la bibliografia"

(<https://www.uab.cat/web/estudia-i-%20investiga/com-citar-i-elaborar-la-bibliografia-1345708785665.html>).

Programari

Cap d'específic, se suposa que l'alumnat ja disposa d'un cert domini en les eines i programes d'ofimàtica més habituals (en aquest cas, bàsicament un processador de textos, un programa de presentacions i algun altre per elaborar infografies).

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt